

Udvalget for Økonomi og Erhverv

Mio.kr.	Oprindeligt budget	Tillægsbevillinger	Overført fra 2017	Korr. Budget	Regnskab	Regnskabsafvigelse	Overført fra 2018 til 2019	Faktisk afvigelse
Drift								
Administrativ organisation	281,6	8,0	11,9	301,5	284,7	-16,8	9,7	-7,1
Politisk organisation	11,1	0,0	1,0	12,0	11,0	-1,0	1,1	0,1
Lønpuljer	26,6	-33,5	0,0	-6,8	0,0	6,8	-6,8	0
Forsikringspuljer	10,4	-0,3	2,9	13,0	4,8	-8,2	4,6	-3,6
Tjenestemandspensioner	16,3	-0,1	0,0	16,2	16,0	-0,2	0,0	-0,2
Erhvervsudvikling og turisme	9,0	0,7	0,9	10,6	10,5	-0,1	0,4	0,3
Beredskab	13,4	0,1	0,0	13,3	13,3	0,0	0,0	0,0
Øvrige	12,1	-1,8	1,3	11,6	4,2	-7,4	2,6	-4,8
I alt drift	380,5	-27,1	18,0	371,4	344,5	-26,9	11,6	-15,3
I alt anlæg	1,4	-5,4	5,0	1,0	-2,2	-3,2	-0,3	-3,5
Samlet for udvalget	381,9	-32,5	23,0	372,4	342,4	-30,1	11,3	-18,8

(- = større indtægt/mindre udgift)

Udvalget for Økonomi og Erhverv har i 2018 haft et mindreforbrug på 30,1 mio. kr., som skyldes overførsler fra tidligere år, samt mindreforbrug.

- **Administrativ organisation:** Lønudgiftens andel af de samlede udgifter for den administrative organisation udvikler sig fra 2015, hvor de udgjorde 76,3% til i 2018 at udgøre 79,4%.

Faktisk afvigelse viser et netto mindreforbrug på 7,1 mio. kr.

Mindreudgifter/-merindtægter skyldes bl.a.:

- Administrationsbygninger/kantinedrift -0,3 mio. kr.
- Udviklingspulje – Byrådet -2,4 mio. kr.
- Konsulentbistand -0,6 mio. kr.
- Kommunikation, markedsføring og udvikling -1,1 mio. kr.
- Fagsystemer 4,2 mio. kr.
- Risikostyring -2,9 mio. kr.
- Revision -0,4 mio. kr.
- Central uddannelsespulje -0,5 mio. kr.
- Øvrige -3,1 mio. kr.

- **Byrådets udviklingspulje**

Byrådets udviklingspulje har i 2018 haft et forholdsvist stort mindreforbrug. Der har i 2018 været udgifter til nedenstående aktiviteter.

Destinationssamarbejde Legoland - Billund Resort	500.000
Sponsorat Nordenskov UIF Volley	80.000
Malefestival 2017	70.000
Sponsoraftale - Region Varde Elitesport, stadionsponsorat	50.000

Sponsoraftale - Region Varde Elitesport, medlemskab	25.000
Tistrup Byskov	106.000
Projekt "Vestkystens Turismevekstklyng"	562.500
Off. Erhvervs-Ph.D. om aktiv kystturisme i Varde Kommune - årlig tilskud 175.000 kr. i 3 år	195.000
Cykel for sagen	20.000
Kunstnernes sommerudstilling	20.000
Sponsorbidrag - Ansager Damehåndbold, 2. division	25.000
I alt	1.653.500

Foruden de førnævnte aktiviteter, er der disponeret 1.074.632 kr. til aktiviteter i efterfølgende år.

- Lønpuljer:** I det oprindelige budget for 2018 er der afsat 26,6 mio. kr. i 2 puljer til henholdsvis barsel- og langtidssygdom. I hvert kvartal opgøres forbruget og der sker budgetomplacering - tillægsbevilling - til de respektive områder, hvor der har været barsel- og langtidssygdom.
 Barselpulje - udviklingen viser at der fra 2014 til 2018 er sket en stigning i udgifterne fra 15,2 mio. kr. til 21,4 mio. kr. årligt.
 Langtidssygdomspulje - der er igennem årene arbejdet med at nedbringe udgifter til langtidssygdom, og udviklingen viser at der fra 2014 til 2018 er sket et fald i udgifterne fra 14,0 mio. kr. til 12,1 mio. kr. årligt.
- Forsikringspuljer:** Der overføres i alt 4,6 mio. kr. til 2019 og beløbet vedrører risikostyring og er med til at finansiere forebyggende indsats mod forsikringskader, mm.
- Anlæg:**
 Faktiske afvigelser - merudgifter/mindreindtægter på i alt 0,3 mio. kr. skyldes primært følgende områder:
 - Salg af grund ved Varde Fritidscenter -0,5 mio. kr.
 - Nedlæggelse af brandhaner -0,4 mio. kr.
 - Varde Museum, Danmarks Flygtningemuseum -2,1 mio. kr.
 - Investeringer vedr. energibesparende foranstaltninger 3,6 mio. kr.

Generelle bemærkninger 2018

'Vækst i Varde Kommune'

Byrådet godkendte i 2017 vækststrategien med målsætninger om stigning i arbejdsstyrken og antallet af arbejdspladser i 2025. Derudover at Varde Kommune skal være i Top 10 i Dansk Industris og Dansk Byggeris erhvervsklimamålinger. Umiddelbart har der været et mindre fald i såvel arbejdsstyrken og antallet af arbejdspladser (Kontur 2015-2016), ligesom vi er faldet en plads i Danske Industri årlige måling til en plads 21. I modsætning hertil rykkede Varde Kommune 5 pladser op i Dansk Byggeris årlige måling til en plads nr. 25.

Disse resultater viser, at der fortsat skal gøres en betydelig indsats for, at nå de opstillede målsætninger. Derfor er det centralt at arbejde med Vækstalliancen Varde og indsatsområderne; Iværksætter og forretningsudvikling, Kvalificeret arbejdskraft og Rammevilkår.

Vækstalliancen består af Varde Kommune, ProVarde samt centrale aktører og virksomheder, der ønsker at spille en aktiv rolle i arbejdet med indsatsområderne. Disse virksomheder støtter

op om den årlige Job- og uddannelsesmesse på Campus i Varde, ligesom en række virksomheder deltager i det årlige Vækstmøde.

Der er for de tre indsatsområder igangsat en række konkrete tiltag på de tre indsatsområder:

Iværksætter og forretningsudvikling:

- Vækstcentre i Varde Kommune: Der er pt. etableret vækstcentre i Ølgod, Skovlund, Vrenderup (Helle Hallerne) og i Oksbøl
- Forretningsudvikling i eksisterende virksomheder: I 2018 havde ProVarde 254 virksomhedskontakter i form af besøg og sparring, alle med formålet at bidrage til forretningsudvikling.
- Digitalisering og automatisering i virksomhederne har et øget fokus hos virksomhederne: Som en fortsættelse af indsatsen i 2016 og 2017 har ProVarde også i 2018 gennemført innovationstjeks i samarbejde med Teknologisk Institut og Force i 15 virksomheder. Derudover har ProVarde gennemført et kursusforløb over 6 dage for 8 mindre virksomheder i Innovationsledelse i samarbejde med Teknologisk Institut. En del af disse indsatser rettes mod et øget brug af digitalisering og automatisering i virksomhederne - også presset af vanskelighederne med at tiltrække kvalificeret arbejdskraft.
- Finansieringsmuligheder for iværksættere og mindre virksomheder: I 2018 gennemførte ProVarde iværksættersparring med 163 unikke personer. Ikke alle har ført til virksomhedsetableringer, men for stort set alle indgik drøftelser og rådgivning om økonomi og finansiering. Også for eksisterende virksomheder har ProVarde haft sparring - ca. 10 stk. som i større eller mindre grad har omhandlet finansiering. Hovedudfordringen ligger i kreditfinansiering i forbindelse med udvidelser.
- Turisme - forretnings- og oplevelsesudvikling: Sammen med Ringkøbing-Skjern Kommune gennemføres et turismevekstprojektet i 2018 og 2019. Der er allerede nu skabt grundlag for ny kapacitet og nye oplevelser.

Kvalificeret arbejdskraft:

- Strategisk kompetenceplan for virksomheder: I samarbejde med projektet Fremtidens arbejdskraft og Erhvervsakademi Sydvest udviklede JobCenter Varde og ProVarde et fælles koncept for på tværs af parterne at sætte fokus på strategisk kompetenceudvikling i mindre virksomheder i Varde Kommune. Der er flere virksomheder der har deltaget i individuelle forløb.
- Kobling mellem læringsinstitutioner og virksomheder (eksisterende tiltag med erhvervsplaymakeren): Siden 2016 og til nu er der blevet opbygget et tæt samarbejde med 70 virksomheder i kommunen, der i samspil med alle kommunens folkeskoler bygger bro, så eleverne i udskolingen kan blive inspireret og motiveret af, og mere afklaret i forhold til uddannelsesvalg. Årligt afvikles der ca. 85 erhvervsforløb via erhvervsplaymakeren, hvilket svare til omkring 1.400 elever.
- Kobling mellem læringsinstitutioner og virksomheder (nye tiltag med erhvervsplaymakeren): Som et nyt tiltag i 2019 er der på forsøgsbasis afviklet 'Ny praktik uge' for alle 8. klasserne i Klynge Øst. Det er et pilotprojekt, der er udviklet af erhvervsplaymakeren, hvor udvalgte virksomheder og skoler sammen giver praktikugen et boost. I 2019 arbejder erhvervsplaymakeren sammen med Varde Gymnasium og Varde Handelsskole om et mere struktureret og intensiveret forløb for, at gøre de unge opmærksom på nogle af de store virksomheder i kommunen.

Rammevilkår:

- Sikker og hurtig adgang til E20: Der er arbejdet med strækningen mellem Varde By og Kors kroen i flere sammenhænge, herunder i forhold til ministeren og Folketingets Trafikudvalg

- Nye pladskrævende virksomheder: Der har været besøg af en række datacentre, ligesom kommunen køber jord op flere steder til de mindre operatører. Beliggenheden i forhold til 400 kW nettet og de nye internet søkabler gør kommunen attraktiv.

Der er fra 1. januar 2019 gennemført en erhvervsfremmereform, hvor væksthuse er lagt om til erhvervshuse, der går fra at betjene 2% af virksomhederne til 100% på definerede opgaveområder. Det får betydning for ProVarde, der fremover ikke må udføre de opgaver erhvervshuse laver. Det vil betyde en ændring af den lokale erhvervsservice. Samlet set forventes en bedre og mere helhedsorienteret erhvervsservice til virksomhederne i Varde Kommune, der udføres i et samspil mellem ProVarde og Erhvervshus Sydjylland.

Salg af byggegrunde til såvel private som erhverv

Der er solgt i alt 21 byggegrunde til private i 2018. Grundene er pænt fordelt over hele kommunen - i Ansager, Næsbjerg, Oksbøl, Outrup, Skovlund, Tistrup, Varde og Ølgod. Der er ikke tilbageskødet byggegrunde i 2017. For så vidt angår erhvervsarealer er der solgt i alt 2.574 m² fordelt på 2 handler i Billum.

Turisme - igen et rekordår

2018 blev året, hvor Varde som landets næststørste turismekommune igen sætter rekord i antallet af overnatninger. Hele to milepæle blev nået i året. For første gang oversteg antallet af tyske overnatninger 3 millioner og antallet af danske 1 million. Samlet set havde Varde Kommune 4,5 millioner overnatninger, hvilket er en stigning på 217.937 forhold til 2017. Varde kommune stod således for halvdelen af væksten i samtlige 11 vestkyst kommuner og kun København havde flere gæster i 2018.

I 2018 blev der igen satset massivt på turismemarkedsføring i samarbejde med turisterhvervet. Kampagnen markedsførte det sydvestjyske område med Nationalpark Vadehavet og Naturpark Vesterhavet under overskriften "Süddänische Nordsee" på det tyske marked.

Det tyske marked stod for 70% af overnatningerne og leverede den klart største andel af væksten, men også hjemmemarkedet leverede en flot vækst på 66.797 flere overnatninger, her har det fantastiske sommervejr nok spillet gevaldigt ind.

TIRPITZ har sammen med attraktioner som LEGO House og Vadehavscentret genereret stor international bevågenhed sammen med en række gode spiseoplevelser og har dannet grundlag for international pressebearbejdning og genereret god og værdifuld presseomtale, og det bidrager til en stigning i antallet af gæster uden for vore nabolande på 34%.

Erhvervsfremmereformen får også betydning for turismeområdet. Turismeaktiviteterne skal samles i en række destinationer på tværs af kommuner. Varde og Ringkøbing-Skjern Kommuner har indgået en hensigtserklæring om at skabe én fælles turismedestination på tværs af de to kommuner pr. 1. januar 2020. Der er nedsat et forberedelsesudvalg på tværs af de to kommuner, ProVarde og Ringkøbing fjord turisme. Såfremt arbejdet leder frem til dannelse af en fælles destination vil turismeaktiviteterne i ProVarde blive videreført i det nye regi.

Udviklingen på kaserneområdet

Varde Kommune har et værdifuldt samarbejde med de tre garnisoner i kommunen; henholdsvis Varde Kaserne, Oksbøl Kaserne og Nymindegablejren. I 2018 har der især været fokus på at fastholde og tiltrække medarbejdere til kasernerne og Hjemmeværnsskolen. Dette arbejde intensiveres i 2019 og 2020, idet de tre garnisoner har en række ubesatte stillinger, samtidig med at, der som følge af Forsvarsforliget, sker en væsentlig kapacitetsforøgelse i Oksbøl og Varde.

Reduktion af de administrative udgifter

Der har de senere år været politisk fokus på at nedbringe de administrative udgifter. Administrative udgifter dækker bl.a. over de administrative medarbejdere, som arbejder centralt eller decentralt (ledere, administrative udgifter, sagsbehandlere, osv.)

I 2018 blev der særligt fundet besparelser på de administrative udgifter på følgende områder:

- De administrative udgifter til de interne stabe under direktionen på 2,7 mio. kr.
- De administrative udgifter til fagstabe, mm. på 1,9 mio. kr.
- Varde Kommune har i 2018 desuden haft fokus på indkøbsområdet, hvilket har medført en besparelse på 3,5 mio. kr., som er realiseret gennem styrket indkøbsadfærd, kontraktstyring og øget E-handel.